

Financial Risk & Regulation

Európai pénzügyi szabályozások új irányai
és a globális szabályozási kihívások 2020-ra

Hírlevél – 2020. január

2019

Az Európai Unió új vezetésénél lassanként körvonalazódik a válságra adott szabályozási megoldások finomhangolása és emellett új szabályozási témakörök is megjelennek. Az Európai Parlament és a Bizottság fókuszában hangsúlyosan jelenik meg a klímasemleges gazdasági átalakulás szabályozása, a digitalizáció erősítése, a pénzügyi bűnözés elleni harc vagy akár a bankunió és a tőkepiaci unió erősítése. Mindezek mellett több specifikus szabályozás felülvizsgálatát, bevezetését tervezik uniós szinten mint például az ESG befektetések minősítése, a MiFID2 rezsím vagy akár a Brexit miatti szabályváltoztatások.

2020-ban globális szinten is újabb kihívások és kockázatok jelennek meg, amelyeket kezelni szükséges. Többek között ilyenek a geopolitikai változások, az adatvédelmi szabályok szigorodása, a hitelminőség kérdésköre, a pénzügyi bűnözés elleni küzdelem vagy akár az agilitás térnyerése a compliance területen. Hírlevelünkben ezen szabályozási terveket és a 2020-as legfontosabb kihívásokat mutatjuk be.

Az európai pénzügyi szabályozások új irányai

A válság óta eltelt időszak sok tanulsággal szolgált a kormányzatok, a hatóságok és az intézmények számára is, illetve az együttműködésben is változás elé érkezett az Európai Unió. Egyre égetőbb kérdéssé válik a klímaváltozás, ezzel együtt növekszik a mögöttes finanszírozási megoldások megújításának igénye, illetve sürgetőbbé válik a digitális technológiák térnyerésének és a tőkepiacok uniójának fogyasztóvédelemmel összefüggő kérdései. A geopolitikai feszültségek ellene hatnak a konvergenciának mind a nemzetek között, mind az Európai Parlamentben belül, ami nehezíti az egységes szabályok betartatását és gyengíti az interakció hatékonyságát a nemzeti és az uniós intézmények között. A Brexit döntés kapcsán felmerül a kérdés: további tagállamok is elindulnak a protekcionista gazdaságpolitika irányába? Milyen eredménnyel fognak zárulni az ekvivalencia tárgyalások ebben az évben, a Brexit után?

Milyen irányokat vesz a jövőben a kontinenseken átívelő konvergencia (USA, Ázsia)? A KPMG ezzel foglalkozó részletes tanulmánya [ezen a linken](#) érhető el, amelynek legfontosabb részeit a következőkben mutatjuk be.

Új összetétel az EU vezetésben

Az európai parlamenti választások eltérően érintették az egyes politikai pártokat, de az Európai Parlamentben 60%-os mértéket is elérő a személyi változások voltak. Az Európai Bizottság jelenlegi elnöke Ursula von der Leyen 5 éves időtartva vonatkozó politikai irányelveiben többek között célul tűzte ki a klímasemleges (karbonsemleges) gazdaság elérését, az oktatási szakpolitika által is támogatott digitális átalakulást, a pénzügyi bűnözés elleni intézkedések fokozott ütemű végrehajtását, illetve további célkitűzés a gazdaság növekedésének igazságos („social fairness”) támogatása a kis- és közepes vállalkozások közösségi finanszírozásának hangsúlyossá tételével.

Azonnali alkalmazás: Nemi kiegyenlítettség az oktatásban	100 napon belül: Európai Zöld Egyezmény előterjesztése	Európai állampolgárok megkérdezése az Unió jövőjéről	10.000 európai határőr az EU külső határainak védelmére és fair minimálbér minden munkavállalónak	Európa a világon elsőként klímasemleges kontinensé válik		
2019	⇒	2020	⇒	2024	⇒	2050

Tőkepiaci és bankunió

A pénzügyi szolgáltatásokért is felelős EU-s biztosnak több témában folytatnia kell a korábbi időszakban elindult intézkedéseket, illetve új területen is kell előterjesztéseket készítenie. Ezek közül az alábbiakat emelnénk ki:

- Bankunió befejezése, egységes betétbiztosítás (EDIS) és az Egységes Szanálási Alap (SRF) szabályainak véglegesítése,
- tőkepiaci unió erősítése, vállalatfinanszírozási korlátok kezelése, a vállalatok finanszírozási forrásainak diverzifikálása (pl. kötvénykibocsátások),
- a határokon átnyúló befektetések megkönnyítése, a felügyeleti rendszer fejlesztése, valamint a fizetésektelenség és az adóeljárások harmonizálása
- zöld finanszírozási mechanizmusok kidolgozása,
- fintech stratégia előterjesztése, digitalizáció támogatása,
- új, átfogó megközelítés előterjesztése a pénzmosás és a terrorista tevékenységek finanszírozásának megelőzésére, ideértve a jogszabályok jobb végrehajtását, az erősebb felügyeletet, az új technológiákhoz kapcsolódó kockázatokhoz való alkalmazkodást és a nemzetközi sztetenderdek meghatározásában betöltött erősebb szerepet is.

Mindezek mellett a Bizottság kiemelt figyelmet kíván fordítani a pénzügyi stabilitás fenntartására, így az erre vonatkozó mind mikro-, mind makroprudenciális szabályozási keretrendszer tovább erősítésére és finomhangolására. Ezek közé tartozik többek között a túlzott eladósodás, a pénzügyi tudatosság, a hitel scoring és adatvédelmi szabályok összhangba hozása, vagy akár a hitelbírálatok során alkalmazott mesterséges intelligenciára épülő megoldások szabályozása. Mindezek mellett a Bizottság számára is nagy feladat a Brexit kockázatainak kezelése és

a jelenleg jelentős nagyságrendben az Egyesült Királyságból határon átnyúló módon nyújtott pénzügyi és befektetési szolgáltatások kereteinek meghatározása.

Jogalkotási megújítása

A majd 20 éve indult Lámfalussy-folyamat lényeges pontja volt az EU-s szabályozások négy különálló szintjének a meghatározása, azonban ezek sokszor nem következetesen lettek betartva, így a gyorsan fejlődő pénzügyi szolgáltatások miatt szabályozási nehézségek merültek fel. A gyakorlatban sokszor technikai előírásokat építettek be az 1-es szintű szabályokba, vagy a nemzeti különbségek kérdéseinek megoldását magasabb szintű rendeletekben kezelték a 4-es szintű felügyeleti konvergencia helyett. Következésképpen az 1. szintű jogszabályok gyakran nem képesek gyorsan alkalmazkodni a piaci fejleményekhez és az új technológiákhoz, amely piaci hátránnyal járhat az EU-s entitások számára.

Az Európai Parlament és a Bizottság jelenlegi szándéka szerint fontos lenne visszatérni arra az alapelvre, hogy az 1. szintű szabályozásban a jogalkotóknak csak az alelveket kell meghatározni. A 2. szintű jogszabályokban kell pedig lehetőséget biztosítani az EU-s felügyeleti hatóságok számára a valódi piaci tapasztalatok és működés alapján a részletes szabályok meghatározására. Fontos szempont, hogy az ilyen részletezettség 2. szintjén tartásával lehetővé teszi a szabályozó testületek számára, hogy gyorsabban reagáljanak a feltörekvő piaci tendenciákra és kockázatokra, valamint az innovációra és a technológiai fejlődésre.

A fenti megállapítások fényében szükségessé válik a folyamat első és második lépése közti egyértelműbb elhatárolás. Az elképzelések szerint a jövőben a legmagasabb szintű törvényalkotásnak nem lesz célja adatok, képletek és küszöbértékek meghatározása. A jelenlegi szabályok felülvizsgálata is szükséges, mivel például az Egyesült Királyság távozása az EU-ból jelentős hatást gyakorol bizonyos küszöbértékek kiszámítására (pl. MiFID II / MiFIR).

Új, felülvizsgálandó szabályozások

A tőkepiaci és bankunióra vonatkozó szabályok mellett több szabályozás felülvizsgálatát, bevezetését tervezi az új Európai Parlament és a Bizottság. Ezek közé tartozik:

- az ESG befektetések minél pontosabb meghatározása, különös tekintettel a környezeti faktorra (Az ESG mozaikszó a környezeti, társadalmi és a vállalatirányítási aspektusok angol elnevezéséből származik [Environmental, Social, and Governance] és az üzleti vállalkozásba történő befektetés fenntarthatóságának és társadalmi hatásainak mérésekor a három központi tényezőre vonatkozik.),
- a PRIIPs szabályozás módosítása, mivel több alkalmazási nehézség merült fel vele kapcsolatban,
- PEPP (Páneurópai nyugdíjtermék) létrehozása,
- határon átnyúló szolgáltatások szabályozásának pontosítása,
- Brexit következtében az európai szabályozásban (pl. MiFID II rezsim) lévő küszöbértékek felülvizsgálata, illetve a
- az új bázeli szabályok implementálása.

Felügyeletek közötti konvergencia és az ekvivalencia

Tovább bővül a hatóköre az uniós és tagállami felügyelet, illetve a harmadik országok közti együttműködésnek, ezzel támogatva a nemzeti szintű szabályozói gyakorlatok egységesítését. A Brexit következtében is egyre többször merül fel az ekvivalencia kérdése. Az egyenértékűségi döntések kritikus jelentőségűek a harmadik országbeli vállalkozások és a harmadik ország irányába szolgáltatást nyújtó EU-s vállalatok számára. Csökkenthetik vagy kiküszöbölhetik a megfelelési követelmények átfedéseit, lehetővé teszik a harmadik országbeli vállalkozások bizonyos szolgáltatásainak, termékeinek és tevékenységeinek az EU-ban történő elérhetőségét, és lehetővé teszik egy koherens prudenciális rendszer alkalmazását az EU-n kívül működő uniós vállalkozások számára.

A bizonyos szabályozási témákban (pl. tőkepiaci, felügyeleti előírások) meghozott „egyenértékűség” döntés megköveteli a harmadik ország szabályozási keretének értékelését, amely lehetővé teszi az EU számára, hogy támaszkodjon a harmadik ország szabályaira és felügyelőjének munkájára. Az EU pénzügyi szolgáltatási jogszabályai mintegy 40 egyenértékűségi rendelkezést tartalmaznak, és az Európai Bizottság mindeddig több mint 30 ország vonatkozásában 280 egyenértékűségi határozatot hozott. Ezekre a jövőben különösen figyelni szükséges, mivel ezen döntések szignifikáns kihatással lehetnek egy-egy cég működésére.

Globálisan legfontosabb 10 szabályozási kihívás 2020-ra

A KPMG idén is elkészítette a globálisan 10 legnagyobb szabályozási kihívást, amelyeket az alábbiakban mutatunk be. A teljes kiadványunk [ezen a linken](#) érhető el.

1. Geopolitikai változások:

A geopolitikai változásoknak a közeljövőben leginkább a monetáris politikára, a gazdasági fejlesztésekre, a kereskedelmi megállapodásokra és szankciókra, illetve bizonyos specifikus szabályozásra (pl. MiFID2, pénzmosás megelőzése, KYC, GDPR) is hatásuk lehet. A vállalatoknak fokozottan kell figyelniük egyrészt a geopolitikai változások miatt szigorodó pénzmosás megelőzésére és terrorizmus finanszírozásának megakadályozására vonatkozó előírásokra, illetve a globálisan egyre összekapcsoltabb gazdaság miatt új kockázati tényezők megjelenésére.

2. Eltérő szabályozás:

A szabályozások egy része globálisan egyre közeledik egymáshoz, a másik része azonban egyre jobban távolodik, így kihívás lesz az egyre jobban különböző helyi szabályozások figyelembe vétele.

3. Adatvédelem:

A pénzügyi szolgáltatók az adatokat egyre inkább fontos értéknek tekintik, illetve egyre újabb technológiák nyernek teret (pl. mesterséges intelligencia). Az egyre nagyobb adatvagyon megfelelő kezelése nagyobb felelősséggel és kihívással is jár (pl. adatminőség, kiberbiztonság), így a szabályozás is egyre inkább szigorodik.

4. Szervezeti ellenállóság fokozása:

A szervezeti ellenállóság 2020-ban is a szabályozók fókuszában lesz, így várható például az operatív folyamatokba jobban integrált komplex kockázatkezelési technikák ösztönzése, az üzletmenet-folytonosságra vonatkozó elvárások szigorodása.

5. Hitelminőség:

A következő válságidőszak veszteségeinek mérséklése érdekében a szabályozók hangsúlyosabban figyelnek a prudens hitelkockázatkezelési megoldások alkalmazására, a jelentős banki könyvi kamatkockázatok megelőzésére vagy akár a LIBOR-átmenet hatásainak kezelésére.

6. Új bázeli szabályok:

A felülvizsgált bázeli szabályok alkalmazása egyre több területen indul el. Ezek európai szabályozását a [2019. augusztusi hírlevelünkben](#) mutattuk be.

7. Agilis átalakulás compliance területen:

A technológiai transzformáció, az egyre dinamikusabban változó piaci-társadalmi környezet, a fogyasztóvédelem erősítése egyre több kihívással jár a compliance területén is. Több intézmény agilis működésre tér át, amely átmeneti időszak jelentős kihívással jár.

8. Pénzügyi bűnözés:

A technológiai innovációk megváltoztatják a vállalatok működését, de megváltoztatják a technológia és az adatok rendelkezésre állását és használatát a csalások és pénzügyi bűncselekmények elkövetőinek is. A szabályozók erőteljes nyomást gyakorolnak a vállalatokra, hogy megfelelően kezeljék ezen új kockázatokat és globálisan egyre inkább összehangolják erőfeszítéseiket.

9. Ügyfélbizalom megtartása:

Az újabb piaci szereplők (fintech, insurtech, stb.) megjelenése mellett a jelenlegi szereplők számára nagy kihívás a testreszabás, rugalmasság és adatvédelem elveinek körültekintő beépítése a digitális átalakulás folyamatába és az ügyfélművelés és bizalom megtartása/kiépítése.

10. Etikus működés:

A szabályozók a pénzügyi intézményeknél nagy hangsúlyt fektetnek a helytelen magatartás felismerésére és megelőzésére, a megfelelő kontrollok alkalmazására és azok betartatására. Ennek egyik hangsúlyos eleme a javadalmazási rendszer kezelése annak szigorú ellenőrzése.

Kapcsolat:

Rakó Ágnes partner

M: +36 70 370 1792
E: agnes.rako@kpmg.hu

Szalai Péter igazgató

M: +36 70 370 1739
E: peter.szalai@kpmg.hu

Wieder Gergő menedzser

M: +36 70 333 1471
E: gergo.wieder@kpmg.hu

KPMG.hu

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. Társaságunk ugyan törekszik pontos és időszerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. Társaságunk nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nem költöznek társaságunknak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást. A KPMG név, a KPMG logó a KPMG International lajstromozott védjegye.

© 2020 KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hez ("KPMG International"), a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva.